



NORSK KYLLING AS
Havneveien 43
7300 ORKANGER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tore Haugen, +47 73199200

Norsk Kylling AS – ny utslippstillatelse for anlegget i Orkland kommune

Statsforvalteren i Trøndelag fatter vedtak om endring av tillatelsen til Norsk Kylling AS i Orkland kommune for å oppfylle kravene i BREF dokumentet for næringsmidler.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 187.100 for behandling av saken.

Tillatelsen gjelder fra dags dato. Kravet om å oppfylle grenseverdiene til vann gjelder fra 1.6.2027. Fram til da gjelder bedriftens eksisterende krav om utslipp til vann

Endret tillatelse vedlagt

Vi viser til varsel om pålegg, og endelig pålegg, fra Statsforvalteren om vurdering av BAT-konklusjoner.

Bedriften hadde ingen kommentarer på om de er omfattet av BREF dokument for næringsmidler. I pålegget ble det bl.a. varslet om at det skal vurderes om vilkårene i bedriftens utslippstillatelse må endres som følge av de vedtatte BAT-konklusjonene.

Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet reguleres med utgangspunkt i hva som regnes som BAT i den aktuelle bransjen, med eventuelle tilhørende forpliktende utslippsnivåer (BAT-AEL), innen fire år etter EU har offentliggjort slike krav, jf. forurensningsforskriften § 36-19. Dette vil si innen 4.12.23 for næringsmiddelbransjen. Vi har nå fått tilsendt tilstrekkelige opplysninger fra bedriften om hvordan de oppfyller krav i gjeldende BREF dokument og fatter vedtak om at tillatelsen på noen punkter må endres. **Vedtaket er gjort etter forurensningsloven § 18, 3 ledd.**

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes



innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til Miljødirektoratets hjemmesider, www.miljodirektoratet.no/

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Endringer

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen etter kriteriene i forurensningsloven § 18. Krav om endring kan stilles fra både forurensningsmyndighetene og bedriften.

Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en tilstrekkelig utredning av de forhold som saken gjelder. Eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført. Tillatelsen kan tilbakekalles eller endres 10 år etter dette vedtak, jfr. forurensningsloven § 18.

Vedtak om gebyr for saksbehandlingen

Forurensningsforskriften kapittel 39 (gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven) inneholder bestemmelser for gebyr ved behandling av tillatelser og ved tilsyn. Gebyret skal stå i forhold de ressurser som brukes på saksbehandlingen. Statsforvalteren fatter vedtak om fastsetting av gebyrsats 3, jf. forurensningsforskriften § 39-4, tilsvarende kr. 187.100-, for arbeidet med tillatelsen.

Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Trøndelag. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.



Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalteren sin myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand, med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Det er et nasjonalt mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) slik at utslipp av slike stoffer skal stanses.

Bakgrunn

Norsk Kylling AS har utslippstillatelse fra 2020. Bedriften er omfattet av EUs Industriutslippsdirektiv (IED) og det skal på denne bakgrunn vurderes om det er behov for å gi ny utslippstillatelse.

Industriutslippsdirektiv (IED) er implementert i norsk rett gjennom forurensningsforskriften kapittel 36. Virksomheter som er omfattet skal reguleres med utgangspunkt i hva som anses for å være de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det er utarbeidet referansedokument (BREF) som beskriver disse teknikkene og tilhørende BAT-konklusjoner med forpliktende utslippsnivåer (BAT Associated Emission Limit, BAT-AEL).

Forurensningsmyndigheten skal sikre at vilkår i tillatelser til virksomhetene er i tråd med nye forpliktende utslippsnivåer (BAT-AEL) senest fire år etter at BAT-konklusjonene er publisert. BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustri (Food, Drink and Milk – Industries) ble publisert 4. desember 2019, og **fristen er dermed 4. desember 2023**.

Formålet med industriutslippsdirektivet er å redusere forurensning fra industrien og kontrollere utslippene fra store anlegg. Et av virkemidlene for å redusere forurensning er kravet om at industribedrifter skal bruke beste tilgjengelige teknikker (BAT – Best Available Technology) i sine produksjonsprosesser.

Norsk Kylling AS har i 2020 gått gjennom BREF-dokumentet for Food, Drink and Milk Industries og vurdert i hvilken grad de oppfyller aktuelle krav og sendt denne vurderingen til Statsforvalteren.

Når det gjelder utslipp til vann er ikke dagens utslipp i tråd med kravene i BREF dokumentet, BAT-AEL utslipp til vann, for alle aktuelle parametere.

Søknad om utsatt frist

Bedriften søkte i mars 2022 om unntak fra BAT-AEL utslipp til vann for KOF (organisk stoff) og Tot N (total nitrogen). Bedriften søkte primært om unntak for å oppfylle disse kravene, men gitt at unntak ikke kan innvilges, søker Norsk Kylling AS om et midlertidig unntak fra BAT-AEL fram til desember 2025.

Hvis Statsforvalteren vurderer å gjøre unntak fra BAT-AEL skal dette gjøres i samråd med Miljødirektoratet (også utsatt frist). Statsforvalteren har sendt over sin vurdering i denne saken til



Miljødirektoratet. Her har vi innstilt på utsatt frist for å oppfylle utslippskravene (men ikke permanent unntak).

I svaret fra Miljødirektoratet pekes det bl.a. på at for å anvende unntaksbestemmelsen «lokale miljøforhold», må det i utgangspunktet være snakk om en særlig godt egnet og robust resipient. Direktoratet mener videre at dette ikke er tilfelle for Orkdalsfjorden, som i dag allerede er belastet av flere store utslippskilder. Fjorden er vurdert å være i dårlig kjemisk tilstand og moderat økologisk tilstand.

Likevel blir det konkludert med at det i denne saken kan være hensiktsmessig å vurdere å gi en fristutsettelse, bl.a. pga. at det er behov for noe tid til å bygge nytte renseanlegg. Dette forutsetter at det er laget en plan for hvordan dette skal oppnås.

For øvrig forutsetter vi at anlegget drives i hht. beskrevne BAT-rutiner. Tillatelsen etter forurensningsloven omfatter all aktivitet på anlegget, ikke bare det som er omfattet av IED.

BAT-konklusjonenes krav til ledelse og drift ivaretas gjennom at Statsforvalteren i tillatelsen setter vanlige vilkår om internkontroll, miljørisikoanalyse, utforming og drift av anlegget, forebyggende vedlikehold, utslippsreducerende tiltak og energiledelse.

BAT-AEL for utslipp til vann vurderes under punktet utslipp til vann.

Kommentarer til endring av tillatelsen

Endring av tillatelsen og bedriftens BAT-vurderinger er sendt Orkland kommune og Trøndelag fylkeskommune for uttalelse.

Det er mottatt uttalelse fra Orkland kommune og de har ingen kommentarer på bedriftens BAT-vurdering og endring av eksisterende tillatelse.

Utkast til ny tillatelse er også sendt Norsk Kylling for kommentarer. Bedriften har to kommentarer til ny utslippstillatelse. Den første kommentaren handler om fristen for å oppfylle nye utslippskrav til vann. Det har vært ca. ett års saksbehandlingstid å avgjøre denne saken i direktoratet. Bedriften har etter at avgjørelsen ble fattet i Miljødirektoratet tatt kontakt med fagkompetanse innen avløpssektoren og fått beskjed om at nytt renseanlegg kan forventes ferdig innen starten på 2027 og være i full drift i løpet av et halvt til ett år.

De opplyser videre at første overvåking av resipienten etter oppstart av slakteriet ønskes samordnet med Orkland kommune sine undersøkelser av fjorden i 2024.

Statsforvalterens vurderinger

Utslipp til vann

Bedriften har utslipp av prosessvann fra sin virksomhet og skal forholde seg til BAT 12 - beste tilgjengelige teknikk for å redusere utslipp til vann. BAT 12 har også angitt bindende grenseverdier (BAT-AEL) for utslipp til vann.

Disse grenseverdiene skal være oppfylt innen **4.12.23**.



Bedriften har kartlagt sine utslipp og planlagt tiltak for å oppfylle kravene for utslipp til vann (BAT-AEL). Ifølge innsendte analyser ligger bedriften nå innenfor BAT-AEL for partikler (TSS) og total fosfor TP, mens KOF (organisk stoff) og Tot N (total nitrogen) ligger over grensene.

I hht. BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustri (Food, Drink and Milk – Industries) skal disse grenseverdiene være oppfylt innen 4.12.23. Bedriften opplyser at det er behov for å bygge nytt renseanlegg/gjøre endringer på eksisterende for å oppfylle disse kravene og ber nå om utsatt frist til starten av 2027 for å ferdigstille nytt renseanlegg og noe lengere tid for å full drift på anlegget. Statsforvalteren har, i samråd med Miljødirektoratet, vurdert at i denne saken kan det innvilges utsatt frist med bakgrunn i behovet for å bygge nytt renseanlegg/utbedre det eksisterende.

BAT-AEL for utslipp til vann er oppgitt i spenn. For eksempel er BAT-AEL for KOF oppgitt til 25-100 mg/l. Alt innenfor dette spennet er innenfor gjeldende krav for BAT-AEL. Tiltakene som bedriften beskriver, medfører at utslippsgrensene er opp mot øvre grenser i dette spennet. På sikt er det et mål at alle virksomheter skal bevege seg ned mot nedre grense.

Vi forstår at strengere utslippsgrenser vil kunne føre til kostnader for virksomheten. På den andre siden vurderer vi at dette er noe virksomheten må regne med for å redusere egne utslipp. I den anledning minner vi også om at forurensning i utgangspunktet er forbudt, og viser til prinsippet om at forurenser betaler.

BAT-AEL er også i utgangspunktet en juridisk bindende utslippsgrense som skal gjelde for alle virksomheter som er omfattet av direktivet og skal således sikre likebehandling mellom bedriftene. På bakgrunn av ovennevnte vurderinger mener vi at kravene som settes med hensyn til utslippsgrenseverdier er forholdsmessige.

Utslipp til luft

Ut fra søknaden skal ikke Norsk Kylling AS ha utslipp til luft (foruten lukt) som krever reguleringer i denne tillatelsen.

Diffuse utslipp

Diffuse utslipp til luft som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

Lukt og støy

Det kan oppstå lukt fra ulike deler av prosessen ved Norsk Kylling AS. Det er derfor satt krav om at lukt for berørte bolighus ikke skal overstige 1 ouE/m³. Det er satt støykrav til bedriften etter gjeldende krav for industribedrifter.

Håndtering av avfall

Avfall som oppstår i virksomheten, skal håndteres etter gjeldende regelverk. Avfall som er farlig avfall skal deklarerer elektronisk via avfallsdeklarering.no.

Vi setter vanlige vilkår i tillatelsen til håndtering av avfall og farlig avfall.

Tanklagring

Tanker for oljeprodukt på over 10 m³ og tanker for lagring av farlig avfall og farlige kjemikalier på over 2 m³ er omfattet av forurensningsforskriften kapittel 18 om tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

Også gasstanker er omfattet av dette kapittelet.



Energi

Energiforbruk er et viktig miljøaspekt for drift av slakterier. Virksomheten har redegjort for at bedriften arbeider med energiledelse. Tillatelsen fra 2020 har vilkår om energistyring, og vi setter også i den nye tillatelsen vilkår om energiledelse og rapportering av spesifikt energiforbruk.

Vurdering etter vannforskriften

Virksomheten vil ha utslipp til vannforekomst Indre Orkdalsfjorden (030040700-2-C), som grenser til vannforekomst Orkdalsfjorden (0320040700-3-C). Begge vannforekomstene er av vanntype «Ferskvannspåvirket beskyttet fjord» med permanent lagdelt vannsøyle, moderat (1-3 knop) strømhastighet og middels tidevann (1-5 m).

Indre Orkdalsfjorden er klassifisert med dårlig økologisk tilstand, mens Orkdalsfjorden er klassifisert med moderat økologisk tilstand. Ingen av vannforekomstene oppnår god kjemisk tilstand (Indre Orkdalsfjord har moderat til dårlig kjemisk tilstand og Orkdalsfjorden har moderat kjemisk tilstand).

Vannforekomstene er oppført med å være i risiko for ikke å nå miljømålene om minst god tilstand. Klassifiseringen i Vann-Nett er sist oppdatert i februar 2015. Tungmetallet kobber er grunnen til at «god» økologisk tilstand ikke oppnås. Norsk Kylling AS forventes ikke å ha nevneverdige utslipp av tungmetaller fra produksjonen.

Ifølge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Vannforskriften § 12 gir åpning for ny aktivitet eller nye inngrep som likevel i en liten grad kan påvirke tilstanden i resipienten negativt. Det kan tillates forringelse fra svært god til god økologisk tilstand forutsatt av visse vilkår er oppfylt.

Virksomheten det her søkes om tillatelse for er vurdert til ikke å komme inn under unntaksbestemmelsene i vannforskriften § 12.

Statsforvalteren vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å rense utslipp fra aktiviteten slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes. Bedriften skal utføre prøvetaking av utslippet for å kontrollere om kravet til de ulike parameterne overholdes og utføre en resipientundersøkelse (første gang i 2024).

Prinsippene i naturmangfoldloven

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltaket iht. lovens retningslinjer.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Orkla er et nasjonalt laksevassdrag og Trondheimsfjorden er en nasjonal laksefjord. Det er registrert flere viktige naturtyper (klasse B) ved utløpet til Skjenaldelva og Orkla. Disse er hovedsakelig bløtbunnsområder som har stor verdi som raste- og overvintringsområde for ande- og vadefugl. I Indre Orkdalsfjorden er det registrert mange arter av særlig stor verdi eller forvaltningsinteresse fordi det er norske ansvarsarter eller de er oppført på den norske rødlista over truede arter. Ifølge Naturbase er det også et mindre ålegrassamfunn helt vest i Indre Orkdalsfjorden, vurdert til lokal viktig naturtype (klasse C).



Orkdalsfjorden er utbredelsesområdet for flere fiskearter og registrert som gyteområde for kysttorsk (miljøstatus.no/kart, sist besøkt 28.01.2019). I tillegg er Orkdalsfjorden, og spesielt grunne strandområder som finnes i Råbygd fjæra, svært viktige som næringsområde for sjøørreten. Skjenaldelva og særlig Orkla er også viktige vassdrag for den rødlistete ålen og for laks.

Vi kan ikke se at det er rimelig å kreve mer kunnskap om naturmangfoldet før en beslutning fattes, jf. krav i § 8 i naturmangfoldloven.

Overvåking av kjemiske parametere i utslippsvannet og krav til resipientundersøkelse etter oppstart av anlegget vil hele tiden gi grunnlag for å vurdere eventuell påvirkning fra utslippet. Anlegget vil medføre utslipp av forurenset prosessavløpsvann slik at det er stilt krav om rensing fra oppstart av anlegget.

§ 9 – føre-var-prinsippet

Bedriften skal lage et prøveprogram for utslipp til vann. Ved at utslippene følges opp med undersøkelser og målinger i resipienten, vil det være mulig å stille krav til ytterligere tiltak/bedre rensing ved behov. Med bakgrunn i dette mener vi at risikoen for irreversibel skade på naturmangfoldet i vannforekomsten over tid skal være liten.

§ 10 – samlet belastning

Resipienten er også påvirket av andre utslipp som det kommunale avløpsrenseanlegget og bedriften Washington Mills. Utslipp fra Norsk Kylling AS vil medføre en ytterligere belastning. Den kontinuerlige overvåkingen skal omgående medføre en vurdering av ytterligere rensing/tiltak om det påvises utslipp som vil forringe vannkvaliteten iht. miljømål. Det er innholdet av tungmetallet kobber som gir utslag i den «moderate» økologiske tilstanden i hele fjorden. Dette påvirker fjordens kjemiske tilstand som dermed er satt til «dårlig».

Det regnes ikke med at utslippet fra Norsk Kylling AS vil inneholde nevneverdige mengder av tungmetaller, men vil i hovedsak bestå av næringssalter og organisk stoff.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Bedriften må derfor følge opp utslippet med målinger av sentrale parametere. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak, evt. ekstra rensetrinn.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og framtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gis de beste samfunnsmessige resultatene.

Ellers skal anlegget drives i samsvar med opplysninger gitt i søknaden

Risikovurdering

I henhold til forurensningsloven og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) er det utbyggers ansvar å gjennomføre en miljørisikovurdering av utslippene i driftsfasen, samt dokumentere at eventuelle utslipp fra virksomheten ikke fører til skade eller ulempe for omgivelsene.



Konklusjon

Det er satt nye krav for utslipp til vann fra virksomheten. Statsforvalteren har vurdert saken slik at det kan gis tillatelse for den omsøkte virksomheten.

Bedriften må likevel ha en plan klar for å redusere evt. ulemper som følge av driften.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføringen av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Vilkår
Overvåking av resipienten	I løpet av 2024	13.1
Overvåking av grunn og grunnvann	Hvert 5. og 10. år	13.2
Oppfylle nye utslippskrav for avløpsvannet	1.6.2027	3
Rapportering til forurensningsmyndigheten	1.3. hvert år	12.5

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra avgjørelsen er mottatt. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og sendes om Statsforvalteren.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Tore Haugen
senioringeniør
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Orkland kommune



Norsk Kylling AS

Utslippstillatelse for slakteri i Orkland kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11, jfr. § 18, 3.ledd. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i BAT-redegjørelse samt opplysninger framkommet under behandling av redegjørelsen. Endringer som virksomheten ønsker å foreta i forhold til dette, det være seg med hensyn til utslippspunkt eller renseutstyr, må være klarert med Statsforvalteren på forhånd. Dette tillatelsesdokumentet erstatter tidligere tillatelsesdokumenter.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring

Dersom hele eller deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er gitt, skal bedriften sende Statsforvalteren en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere evt. endringer i tillatelsen.

Informasjon om ansvarlig enhet

Navn	Norsk Kylling AS
Gate/postboks	Havneveien 43
Poststed	7300 ORKANGER
Kommune og fylke	Orkland - Trøndelag
Org. nummer	972230863

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Anleggsaktivitet
	5059.0135.01	Næringsmiddelindustri

Tillatelse gitt: 12.4.2023

Marit Lorvik underdirektør Klima- og miljøavdelingen	Tore Haugen senioringeniør Klima- og miljøavdelingen
--	--

Dokumentet er elektronisk godkjent



1. Ramme

Tillatelsen gjelder for slakting og foredling av fjørfe med inntil 38.000 tonn i 2021 og med en økning til 63.000 tonn i 2037.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte grenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig ved bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT).

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jfr. pkt. 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret være i overensstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 2.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens vilkår, må bedriften avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.



System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jfr. Internkontrollforskriften § 5 punkt 7).

2.6 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. vilkår nedenfor.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 13.

2.8 Beste tilgjengelige teknikker

Virksomheten omfattes av forurensningsforskriften vedlegg 1 (IED-virksomheter) og har plikt til å benytte seg av de beste tilgjengelige teknikker (BAT- Best Available Techniques) som gjelder for bransjen. Disse omfatter alle interne produksjonsprosesser i tillegg til rensing av prosessavløpsvann, utslipp til luft og luktutslipp.

Virksomheten skal holde seg oppdatert om hvilke tiltak eller aktiviteter som til enhver tid er regnet som BAT for bransjen, og skal som en del av internkontrollen kontinuerlig vurdere og implementere BAT som er tilgjengelig for ulike prosesser og aktiviteter.

3. Utslipp til vann

3.1 Utslippspunkt

Utslipet skal føres ut på minst på 30 meters dyp med bruk av diffusor og for øvrig være i overensstemmelse med søknaden av 5.7.19, tilleggsopplysninger av 14.11.19 og endringer av 29.5.20.

Utlegging av utslippsledning eller lignende tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av den kommune der tiltaket skal settes i verk, jf. havne- og farvannsloven.

3.2. Utslippsbegrensninger

Rensekravet i tabell 3 gjelder fra 1.6.27. Fram til da gjelder krav i utslippstillatelsen av 2020.



Tabell 3. Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger jf. punkt **Feil! Fant ikke referanse**kilden.

Utslippskilde	Parameter	Utslippsgrense i mg/l	Maksimalt tillatt utslipp i kg pr. døgn ved slakting av 38.000 tonn/år	Maksimalt tillatt utslipp i kg pr. døgn i 2037 ved slakting av 63.000 tonn/år
Prosessvann og utslipp fra vaskehall	Kjemisk oksygenforbruk - KOF	100	130	180
Prosessvann og utslipp fra vaskehall	Totalt suspendert stoff -TSS	40	52	75
Prosessvann og utslipp fra vaskehall	Totalnitrogen - TN	20	26	34
Prosessvann og utslipp fra vaskehall	Total fosfor - TP	2	2,6	3,5
Prosessvann og utslipp fra vaskehall	pH	6-9		
Prosessvann og utslipp fra vaskehall	Totalt organisk karbon (TOC)*	-		

Disse verdiene er det øvre intervallet i BAT-AEL. Hvis senere undersøkelser i resipienten viser at vannkvaliteten fjorden blir negativt påvirket av utslippet kan det bli aktuelt å sette grensen ned mot det laveste nivået beskrevet i BAT-AEL.

- Det skal tas minst 12 døgnblandepøver av prosessvann hvert år.
- *) Det skal i en periode (2 år) også tas prøver av parameteren TOC (total organisk karbon) for på sikt å gå over til denne forbindelsen som parameter for organisk stoff. Overvåking av KOF krever bruk av noen giftige forbindelser ved analysene (noe som analyser av TOC ikke gjør).

Disse utslippskravene er inkludert avløpsvann fra nabobedriften Nutrimar som skal behandles i avløpsrensaneanlegget til Norsk Kylling AS.

Grenseverdiene gjelder ikke ved opp- og nedkjøring, lekkasjer, funksjonsfeil på anlegget, plutselig driftsstans eller ved nedleggelse av virksomheten, forutsatt at pliktene til å redusere forurensning så langt som mulig (pkt. 2.3), forebyggende vedlikehold (pkt. 2.5) og tiltakspunkt (pkt. 2.6) er overholdt. Konsentrasjonsgrenser gjelder for ufortynnet avløpsvann.

3.3 Diffuse utslipp

Virksomheten skal ikke ha forurensende diffuse utslipp til vann.

3.4 Utslippsreducerende tiltak

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende



renseenhet.

3.5 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

3.6 Driftsinstruks

Det skal lages driftsinstruks for renseanlegg for utslipp til vann.

3.7 Mudring

Dersom det som følge av bedriftens virksomhet skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten.

4. Utslipp til luft

Ut fra søknaden skal ikke Norsk Kylling AS ha utslipp til luft (foruten lukt) som krever reguleringer i denne tillatelsen.

4.1 Lukt

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig. Luktømmisjon ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager **skal ikke overstige 1 ouE/m³**, angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil.

4.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

4.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal bedriften iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Bedriften skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres. Bedriften skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

4.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Bedriften skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalingene gitt i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.

Bedriften skal informere forurensningsmyndigheten og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr e.l. kan medføre økte luktplager.

Bedriften skal ha et system for registrering av innkommende luktplager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til forurensningsmyndigheten iht. punkt 12.5.

4.5 Drift av rensinretninger



Det skal utarbeides nødvendige driftsinstrukser for drift av luktreanseanlegg

5. Grunnforurensning

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Ved endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan for tiltak skal sendes forurensningsmyndigheten. Opplysninger om de tiltak den ansvarlige har truffet, skal gjøres tilgjengelig for allmennheten. Forurensningsmyndigheten kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se for øvrig pkt. 13.2.

6. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) LpAekv12h	Kveld (kl. 19-23) LpAekv4h	Natt (kl. 23-07) LpAekv8h	Natt (kl. 23-07) LAFmax
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

LpAeqT er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

LAFmax er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene tredde i kraft.



Bedriften skal utarbeide to støysonekart for sin virksomhet, jf. pkt. 14. Det ene skal vise støyutbredelsen i røde og gule soner, jf. T-1442 kap. 2.2.1, og sendes kommunen og forurensningsmyndigheten. Det andre skal vise hvilke områder som har støynivåer over og under støygrensene i tillatelsen og sendes forurensningsmyndigheten. Støysonekartene skal holdes oppdatert.

7. Nærmiljøtiltak

7.1 Oppfølging av nærmiljøulempen

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av industrivirksomheten reduseres til et minimum. Dette forutsetter blant annet at virksomheten foretar en systematisk oppfølging av klager på nærmiljøulempen, som for eksempel forsøpling, støy, støv, lukt, mv. Systematisk oppfølging av klager innebærer blant annet at virksomheten vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer, samt behov for akutte tiltak.

8. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

9. Energi

9.1. Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Systemet skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.



9.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

9.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 12.5.

10. Egenprodusert avfall

10.1. Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i bedriften, skal primært søkes ombrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

10.2. Håndtering av avfall

10.2.1. Generelle krav til håndtering

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører forurensende avrenning til grunn eller overflatevann. Sjenerende støving skal unngås. Farlig avfall skal håndteres i henhold til avfallsforskriften kapittel 11.

I tillegg gjelder følgende:

- All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 Internkontroll og 11 Beredskap.
- Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.
- Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
- Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften



kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

- For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

11 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

11.1 Lagertanker for kjemikalier/oljeprodukt

Det skal utføres nødvendige sikringstiltak rundt evt. lagertanker for kjemikalier/ oljeprodukt. Dette gjelder også for lagertanker for flytende råstoff og ferdig produkt, jf. forurensningsforskriften kap. 18.

11.2. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

11.3. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

11.4. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Hvis aktuelt, skal beredskapen mot akutt forurensning øves minimum en gang per år.

11.5. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

12. Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

12.1. Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft, grunn og vann der det er aktuelt. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 12.4).

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Det innebærer at prøvene skal tas ved full produksjon på anlegget og med jevne mellomrom gjennom året.



12.2. Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning. Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier i denne tillatelse
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling -prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

12.3. Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og frekvenser gir representative prøver.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr.

12.4. Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll (måleprogram) som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 12.1, første avsnitt), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 12.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 12.3).

Måleprogrammet skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium



-en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Måleprogrammet skal holdes oppdatert.

12.5. Rapportering til forurensningsmyndigheten

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, vil forurensningsmyndigheten ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise, og eventuelt strengere, grenser.

Dersom virksomheten har hatt høyere utslipp enn korttidsgrensene, og bedriften vil hevde at dette skyldes situasjoner som nevnt i note til tabell under punkt 4.1, må bedriften redegjøre nærmere for årsakene.

13. Miljøovervåking

13.1 Overvåking etter vannforskriften

Bedriften skal overvåke og redegjøre for hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i vannforekomsten. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

Bedriften skal i samarbeid med nødvendig fagekspertise utarbeide et overvåkingsprogram og redegjøre for hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes i programmet.

Det må vurderes om overvåkingen kan samkjøres med andre påvirkere i vannforekomsten, for eksempel Orkland kommune.

Overvåkingen skal gjennomføres av uavhengig fagekspertise i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av bedriften selv i samråd med fagekspertisen.

Overvåkingen skal første gang gjennomføres i 2024.

13.2 Overvåking av grunn og grunnvann

Bedriften skal sørge for overvåking av grunn og grunnvann minst én gang hvert femte år for grunnvann og én gang hvert tiende år for grunn.

Hvis driften på anlegget tilsier liten risiko for utslipp til grunn og grunnvann kan det være aktuelt med en annen frekvens, så fremt dette er basert på en systematisk vurdering av forurensningsrisiko.

14. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.



15. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren i rimelig tid på forhånd gi melding til forurensningsmyndigheten, samt gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Forurensningsmyndigheten kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil forurensningsmyndigheten etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen. En tiltaksplan som viser hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre dette, samt en fremdriftsplan for arbeidet, skal sendes Statsforvalteren senest 3 måneder før nedleggelse.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til forurensningsmyndigheten i god tid før start er planlagt.

16. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anlegget til enhver tid.



Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater

Nonylfenol og nonylfenoletoksylater	NF, NP, NFE, NPE
-------------------------------------	------------------



Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350

